

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti preje-
malca ali v Gorici na dom pošiljano:

vse leto 15 K
1/2 " 10 "
1/4 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: 1. „Novem-
ski list“ po Goriškem in Gradiscanskem in dvakrat
v letu, 2. „Vozni red železnice, parnikov in poštah zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.
Na naročila brez dooslane naročnine se ne oziramo.

Oglašit in poslati se računajo po Petit-vrstah: če
je karkoli 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje drke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 80 v vrsto. Za
obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu. „PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gld. 1-60. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrid, Gladiška ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krabelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Saradaga, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solaka ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Naprednjaki in ne liberalci.

Klerikalci in socialni demokratje nas zmerjajo z »liberalci«; klerikalci kričijo nad nas, da smo liberalci, ker so pojmu liberalizem primešali vero, češ, da vsak liberalci je brezverec; »liberalci« je tem ljudem vsak, kdor se jim noče slepo pokoriti v vsem in povsodi. V vasi živi pošten kmetič. Dela in si služi kruh v znoju svojega lica; hodi v cerkev z družino, opravlja vse, kar cerkev zahteva, ali misli, hoče s svojo glavo in misli tako, da vendar ni prav, da se domači gospod munc utika tudi v reči, ki ga pravzaprav nič ne brigajo, misli, da ni prav, da hoče prav v vsem komandirati, ter da se mora goditi v fari le njegova volja, ki ukazuje, kako morajo storiti to in ono in kako in koga morajo voliti v razne zastope. Nunc je gospodar, vsi farani bi mu morali biti poslušni hlapci: molčati pa storiti vse po njegovem ukazu. Če kmetič misli, da to ni prav, kar smatra nunc za edino prav, pa zakriči nunc za njim: Vi ste liberalci, in ker ste liberalci, ste brezverci. Takega kmetiča, ki misli s svojo glavo, opika nunc v cerkvi in nuncovi trabanti kažejo nanj: ta je liberalci, torej brezverci! Klerikalci torej zijajo nad naprednjake z »liberalci« shodnim namenom: kazati jih vernemu ljudstvu za ljudi, ki so proti veri, ki hočejo odpraviti vero in podreti cerkve. Ostudna zloraba vere v politične namene!

Socialni demokratje imenujejo nas liberalci, ker hočejo s tem reči, da smo zastali, da tičimo še v liberalizmu, da ne umemo novih časov, ki so že obračunali z liberalizmom, ga pokopali ter so vzrastla za njim nova stremjenja, nova nazaranja, ki so preprečila široke ljudske mase. Kakor imenujejo nas klerikalci po krivem liberalci, istotako je od strani socialnih demokratov. Ti pač se hočejo kazati najmoderneje, zato pa zametujejo vse drugo, kar ni zrastle na njihovem zelniku. Pri njih je vse ostalo abono, samo kar oni rečejo, to je čista zlata beseda; kar oni ukrenejo, to je ukrep, proti kateremu ne sme nihče črlniti. Proti napredni struji se

borijo najhujše, hoté pritegniti nase ljudi, pristopne naprednim idejam, s tem, da se jim predstavljajo za edino napredno stranko. Vse drugo ni nič, oni so vse. Dobro vidijo stremjenje naprednih strank, vedo, da korakajo z duhom časa, da hočejo dati prosveto ljudstvu ter v socialnem oziru vstvariti znosne razmere; ali prav radi tega nam odrekajo taka stremjenja ter nas pehajo v dobo liberalizma, o katerem pa v politični zgodovini naše ožje domovine na Goriškem vemo malo ali skoro nič. Iz strankarskih ozirov torej nas pitajo jedni in drugi z liberalizmom in liberalci. Liberalizma ni in mi nismo liberalci. Mi smo naprednjaki. Socialni demokratje pridevajo pojmu liberalizem primes, da je nekaj takega, kar treba obsoditi in zavreči, kar je bilo škodljivo; iz njihovih izjavanj zveni, da treba gledati na liberalizem tako, kakor na klerikalizem. Može zavijajo pač z namenom, potemiti pojme ter se postaviti proti liberalizmu in klerikalizmu z visoko dvignjenim socialnim demokratizmom. Klerikalizem je tu, proti temu se lahko postavljajo; liberalizma pa ni, ali ker ga rabijo, so ga privlekli iz politične zgodovine, pretvorili po svoje ter strašijo ž njim okoli. Delajo mu tudi krivico. Liberalna doba je slavila svoje triumfe v političnem in gospodarskem razvoju narodov ter se borila proti klerikalizmu; bilo je ono stremjenje potrebno, da je za njim napočila nova doba z novimi naziranjmi demokratičnega obsega. Časi se izpreminjajo in mi v njih.

Ali kaj je bilo na Goriškem? Še le dr. Lavrič je vzbudil goriške Slovence iz mrtvila, jih navdušil za slovenski jezik ter razgrel, da so začeli tirjati v temeljnih državnih zakonih nam zajamčene pravice. Dr. Lavrič je začel boje za naše narodne in gospodarske pravice. In to delo ni nadaljujemo seveda primerno novim časom. Za njim so se bili hudi narodnostni boji, pač neobhodno potrebni po takratnih razmerah, še sedaj jih ni konec in jih ne bo še tako kmalu. Trpeli smo vedno na pomanjkanju požrtvovalnih narodnih delavcev; ni jih bilo, posameznik pa ne more storiti vsega tega, kar bi rad. Liberalne

šega, rednejšega načina življenja. Ko ga je predstavil Ilja svoji sestri, je smatral to za nekako plačilo za svoj krepostni sklep. Z nehlinjeno radostjo je slišal iz Iljinih ust, da je njegova reč tako srečno končana. Napram Marfi se je vedel tako nežno in spoštljivo, da si je v trenutku pridobil terno naklonjenost. Hodili so po vrtu, po gajih, poslušali petje ptičev, občudovali krasoto solnca, zapadajočega v modre valove finskega zaliva, in končno najeli dva voza, ki sta jih inela popeljati nazaj v mesto. V enega je sedel Dimitrij s teto in v drugega Ilja z Marfo.

Noč je bila topla, vsi predmeti so si navzemali ono skrivnostno zunanost, katero jim daje oni prosojni somrak, ki vlada na severu poleti mesto noči. Iz opalnega polmraka se je nad mestom, kateremu so se bližali, odbijala zlata kupola svetega Izaka, in v njeni gladini je še gorelo solnce, ki je že zapadlo v morje in je bilo drugače že nevidno. Nabrežje, ulice in mostovi so bili prazni, le tuintam je švignila skozi somrak nedoločna postava.

»Ah, da se mora tako krasen dan tudi končati!« je vskliknila Marfa. »Ali je mogoče, da bi se hladno in malomarno vrnili domov, legli in zaspali, kakor da tu zunaj ni tako čarokrasno in kakor da nimamo vzroka, veseliti se? Podaljšajmo te naše

ere se pri nas skoro nič čutilo ni. Pri nas se je začelo pa napredno delo Lavričevo v ljudstvu. Lavrič je govoril in pisal o naprednjakih in konservativcih. V št. 32. »Soče« iz l. 1872. je pisal: »Pri vsakem ljudstvu si stojite nasproti dve stranki: ena želi, naj bi v ljudstvu ostalo vse, kakoršno je, druga ni zadovoljna s sedanjim, ampak zahteva, naj bi korakali k novemu, naj bi ljudstvo napredovalo. Prva stranka vidi v premembah škodo ali se vsaj preveč boji škode; zategadel je ona nasprotna ne samo presumbam (revolucijam), ampak tudi prenapredbam, pri katerih je lažej, kakor pri revolucijah soditi, ali imajo postati koristne. Ta stranka se imenuje konservativna (ohranjujoča). Njej nasproti stoje takozvani naprednjaki, ki nočejo stati zmiraj na enem mestu, ampak žele, naj bi se med ljudstvom uvedle naprave, katere se jim zdijo koristne. Gotovo je, da naprednjakom marsikaj izpodleti, česar bi se konservativci niti ne bili lotili, vendar jim oni tega ne smejo zameriti, ker mnogo koristnih reči so že izpeljali naprednjaki, kar so hoteli konservativci v veliko škodo svojega ljudstva zabraniti.« S temi besedami sta najlepše označeni klerikalna in napredna struja. Tako je bilo za Lavričevih časov, tako je mutatis mutandis dandanašnji.

Dr. Lavrič ne govori o liberalcih, ampak o naprednjakih. Nasprotniki pa so že takrat tulili proti liberalizmu, kakor tulijo še danes, ker vedo, kako se je boril resnični liberalizem proti klerikalizmu; v svoje vpitje so primešali vero in cerkev in tako kričijo proti liberalizmu, včasih pa proti naprednjaštvu. Če bi se zgodila srčna želja klerikalcev in socialnih demokratov, da bi izginili naprednjaki ter bi si stali nasproti le klerikalna in socialnodemokratična struja, potem bi klerikalci brez dvoma k strahu »socialni demokrat« pridjali še strah »liberalci«, ker vedo, da so dosegli to, da se pri nerazsodnih masah najuspešneje obreče nasprotnika, če se ga označi za liberalca: to je za sovražnika vere in cerkve. Socialni demokratje bi

postali v takem slučaju pri klerikalcih kar čez noč »liberalci«. Ta strah bi živel še naprej, dasi liberalizem pripada že nekaj časa zgodovini. . . . Saj so bili še pobožni »agrarci« liberalci, to je: brezverci. Pa so vendar molili roženkranc ob volitvah, se potegovali za dogme ter trkali na svoje verne katoliške prsi bolj kakor pa farovski listi! Kdor je proti klerikalcem (kakor mi) ali kogar zavrnejo (kakor agrarce), ta je »liberalci« pri njih. . . .

Pri nas na Goriškem moremo po tem, kar smo povedali, govoriti o naprednjakih, o naprednjakih, ter o klerikalizmu in nekdanjih konservativcih. Tudi za časa slovite sloge sta bili dve struji v dedehi, kakor prej in slej. — Mi smo naprednjaki in ne liberalci, — tako odgovarjajte, naši somišljeniki, našim nasprotnikom v črnem in rdečem taboru!

Nemško divjaštvo na Koroškem.

Nemci hočejo po vsej sili kar najhitreje popolnoma ponemčiti Koroške Slovence. V ta namen se ne strašijo niti pred najsurovejšim sredstvom; vse porabijo proti Slovincem. Vse to delajo neovirano, ker je tudi vlada tega mnenja, da treba Koroške Slovence ponemčiti. Naravnost grozovitosti uganjajo s Slovenci. Poslušajte, kaj se je zgodilo: V slovenski vasi Brnca pri Beljaku se nahaja jako zavedno prebivalstvo; tam so si sezidali Slovenci, oziroma tamburaško društvo »Dobrač« svoj lastni dom, kjer bi se v primernih časih navduševali za slovensko stvar in se tuintam tudi pošteno po stari slovenski navadi zabavali. — V nedeljo, dne 14. t. m. so hoteli otvoriti majhno, a lepo hišico, toda niso vedeli, da po najnovšem naklepu c. kr. nemških uradnikov Slovenec na lastni zemlji ne sme več govoriti v svoji materinščini in se ne sme več veseliti, ker to od slovenskega ljudstva plačanim c. kr. uradnikom ne dopade. Nemški časopisi so pozivljali svoje privržence že cel teden, naj razbijajo slovensko družbo,

damah govori. Teta je bila v zadregi, Dimitrij je s smehljajem potegnil ljo za rokav.

»Ali ni to tukaj kakor v Babilonu?« mu je šepetal na uho. »Tu sede te svečenice ljubezni na stopnicah pred cerkvijo svete Katarine kakor v gaju pred svetiščem Milite; manjkajo jim samo še venci iz konopca na glavi!«

Bili so čisto tesno poleg stopnic, vedočih navzgor v cerkev; na najnižji stopnici je sedela žensčina v črni obleki, podpirala čelo z roko in gledala nepremično v tla. Marfa je stopila k njej, vskliknila, jo objela in začela poljubljati. Njena teta je vsled strahu in groze skoro omedlela ter jo vlekla proč. Toda Marfa se ni marala pokoriti.

»O brat Ilja!« je vriskala. »Našli smo jo! To je ona, najina rešiteljica!«

Ženska se je iztrgala iz Marfina objema, stopila na visoko stopnico in se zravnila; njeno blede obličje je imeo izraz groze. V polsvitu poletne severne noči sta spoznala moža — Darijo. Ilja je besno kričnil, planil na njo blede kakor smrt, potegnil jo kakor brezumen k sebi doli, da se je opotekla in padla na tlak.

(Dalje prihodnjik.)

Darija.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje).

Ilja je vzel iglo z metuljem in odšel iz prodajalne, toda teh trideset tisoč rubljev mu je neprestano zvenelo v ušesih, in telo se mu je treslo strahu in groze. Ni si upal izgovoriti misli, ki mu je šumela v glavi. Marfa in njena teta sta se čudili, kako more biti tako žalosten na dan tako neskončne sreče, in upali, da izprehod na otoke prežene njegove oblake.

Na otokih je bilo oni dan živo, kajti dan je bil idealno krasen. Marfa in njena teta sta se izprehajali peš. Marfa roko v roki s svojim bratom. Na vrtu carske vile na Jelaginu so se srečali z Dimitrijem, in Ilja ga je predstavil sestri in teti. Dimitrij je bil vesel, pozabil je že na Darijo, rekel si je, da je popolnoma ozdravljen, da je prišel končno do nazora, da je sreča nemogoča pri takih žensčinah; bil je čisto prepričan, da je zakon edina zaščita proti neurejenim strastem, in odločil se je, da se oženi. Kako hvaležen je bil tej nezvesti Dariji, da ga ni spravila v nikake dolgove, ampak se je tekom časa, ko je bivala pri njem, baš nasprotno navadil skromnej-

Javen shod v Gorici.

Na krov za naše ljudsko in srednje šolstvo!

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke sklicuje

JAVEN SHOD

za nedeljo dne 28 novembra t. l. ob 11. uri predpoldne
v dvorani „Trgovskega doma“.

DNEVNI RED:

Naše zahteve na polju ljudskega in srednjega šolstva.

Slovenci Gorice in okolice! Udeležite se tega velevažnega shoda v čim večjem številu!

lepaki po mestu v Beljaku so spodbujali nemško fakinažo, naj gre vse, kar nemško leze, v nedeljo v Brnco, razbijat. In sadi hujskanja niso izostali; cela tropa pijanih barab (bilo jih je kakih 200) se je privlekla v mirno slovensko vas razbijat in pobijat uboge Slovence, na čelu jim c. kr. uradniki. — Mirni slovenski vaščani, ki so navajeni občevati z ljudmi in ne z živino, so bili nad krasno omiko c. kr. uradnikov kar očarani. Stare mamice so pravile: takega tuljenja še nismo doživele, tako svinjskih ljudi še nikdar videle. Na prigovarjanje vladnega komisarja, naj se slavnost ne vrši in naj se ljudstvo razide, so padale iz kmetskih ust jako trpke besede, kakršnih gospoda, vajena slovenskega hlapčevanja, gotovo ni pričakovala. Kmeti in kmetice so odločno zahtevali; zborovati se mora, nemških od nas plačanih uradnikov se pa že ne bomo bali. Napovedana slavnost se je vsejedno vršila pa v senci bajonetov. To je nemška kultura, da se udere v mirno slovensko vas ter tam razbija in hoče ubiti mirne ljudi.

V Grebinju so Slovincem brez vsakega uzroka zaprli »Narodni dom«, v Borovljah se je bil izvršil dogovorjeni tolovajski napad na shod Ciril-Metodove družbe ter na ustanovni shod Sokola. Kjerkoli se le zganejo Slovenci, jih napadejo kar najnesramneje, po divjaško kakor delajo divji rodovi v Afriki.

Nekaj naravnost nečuvenga pa se je zgodilo v Celovcu. Celovski župan je bil zagrozil v koroškem deželnem zboru, da dá zapreti vsakega Slovence, ki bi se predrznil na kolodvoru v Celovcu zahtevati vozni list po slovenski. Župan je prisegel pravičnost na avstrijski križi, cesar ga je potrdil; ta župan pa je ukazal svojim pandurjem tirati v ječo dva ugledna Slovence, ker sta govorila na kolodvoru slovensko! Kaj takega v ustavni državi. To je škandal, ki kriči do neba, to zahteva z najmočnejšim glasom maščevanje. Sramota za državo, v kateri so mogoča taka lopovstva!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je založila tri vrste, originalnih božičnih razglednic. Načrte je napravil domač umetnik. Razglednice so se tiskale tudi pri domači tiskarni ter so ravno došle. Naročila sprejema: Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz Sv. Lucije. — Dne 28. t. m. ob 3 popoldne se bo vršil ustanovni občni zbor novoustanovljene podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Sv. Lucijo in baško dolino v prostorih g. Vuge z naslednjim dnevnim redom: 1. Razgovor o važnosti naše šolske družbe, 2. Volitev odbora, 3. Vpisovanje novih članov, 4. Razni nasveti in predlogi. Ker ima društvo preblag namen in ni politično, zato upamo, da se vdeleži tega shoda kar največ ljudstva in se vpiše kot redne ali vsaj podporne člane. Pokažite torej, da vam je mar, da hoče in mora naš narod živeti!

Iz kanalskega okraja.

Miklavžer večer priredi šolska mladina, dne 5. decembra v Plaveh. Začetek ob 2¹/₂ uri popoldne. Na vsopredni petje, deklamacija, igra, ples škratov in prihod Miklavža. K obilni udeležbi vabi vodstvo.

Iz komenskega okraja.

Iz Kostanjevice: (Odgovor »Pr. listu« od 18 XI. 09. št. 46.) Dopisniku »Pr. l.« moram častitati, da se zanima za moderno vprašanje, ki se tiče ženskih klobukov. Ker »klobuk malo velja«, ga vkupi gotovo svoji ženi ali nevesti in ga bo potem »šeljal« z nasmehom, pri katerem bo gornja ustnica na enem kraju bolj privzdignjena kot na drugem. Pri tem bo morala biti žena ali nevesta s klobukom na glavi, par korakov oddaljena, od dobro znanega, da ne postane njen klobuk jerebičasto pikast, vsled neprestanega »frcanja«. Tudi mož z desno roko v za pasom bo tega zelo vesel in od veselja potrese pipico ter debelo pljune na tla. Privilegirani služabniki bi pristojal tudi klobuk. To bo veselje; a nam Kostancem ne bo dano, ga videti. Zakaj pa ne? No zato, ker se ti gospodje v navzočnosti drugih-občinarjev vedno prepirajo in karajo samo, da zvedo mnenje drugih; ko pa so sami, si vse povedo in si napravijo hišavske bojne načrte, ki se zrcalijo v Vilharjevi pesmi:

»Kupoval je sam
In prodajal je sam
Da z ljudsko krvjo
Si napolnil je hram.
In spet se oglasi jih sto
Le ta nam županil ne bo.«

In res se je tako zgodilo pri zadnjih občinskih volitvah; da so vsi zgoraj karakterizirani padli. Pa zakaj? Zato ker se »na Krasu jasni in dobro jasni« ter v Kostanjevici lučica žari. Da je S. L. S. zmaga pri zadnjih deželnozborskih volitvah je krivo le teroriziranje od strani zgornjih značajev, gosp. duhovnika in bahatega milijonarja, ki je po hišah kričal: »Strela vdari z jasnega fistega, ki ne gre volit za!«

Torej, če sem jaz ljudstvo učila doma, ker sploh ne grem nikamor kot v cerkev, da se pri volitvah ne gre za sv. vero, mislim da ni nič tako hudega; zlasti v primeri z zgornjim rotnjem. Pribiti moram, da je g. dopisnik pristaša S. L. S.; a na glas moram povedati, da pa ne zna veronauka, ker on trdi, da smo žene manj vredne nego moški; a veronauka pa nas uči, da smo si vsi ljudje enaki. Zato, dragi »En občinar«, oprostite, da Vam za sedaj namesto Vi meni, jaz svetujem tole: Vzemite v roke katekizem in sv. pismo, prebirajte ga, in si zapomnite resnice sv. vere in nauke J. Kr., potem pridite in mi svetujete! Tudi dragi »En občinar« bi vendar moral vedeti, da živimo že v XX. veku, ko zapreti »Ena žena!« res, ali ne ve da ženska ima pravico dejanski zanimati se za politične, kulturne in gospodarske razmere v občini, deželi in državi! V državnem in deželnem zboru se delajo postave ter se sklepa v občinskih rečeh; vse dolžnosti teh postav in sklepov morajo nositi ženske prav tako kakor moški; če prav nima ženska pravice voliti sama, ter jo v tem ziru nadkriljuje najnevednejši, duševno najsiromašnejši moški, da je le 24 let star ali da plačuje nekaj davka.

Kako in kaj se jaz oblačim in kakšne

klobuke nosim, ne interesira javnosti; zato to opustim. Gledé moje pobožnosti mu pa v obraz povem, da če je on farizej, jaz že ne maram biti, ampak sem rajši cestniarica.

Za sedaj dovolj.

»Ena žena!«

Iz goriške okolice.

Iz Prvačine. (Smrtna kosa.) Dne 24. t. m. ob 9 uri zvečer je umrl, 94 let star, bivši načelnik prvaške godbe Ivan Zorn. Pogreb bo 26. t. m. ob 3. pop. — Naj počiva v miru!

Iz Prvačine. (Zahvala.) Podpisano načelnikštvo Sokolske godbe se najtopljeje zahvaljuje: bratskim »Sokolskim« društvom, čitalnicam, bralnim društvom, pevskim društvom ter mladeničem kot prirediteljem javnih plesov, da so nas vabili k sodelovanju v preteklem poletju. Obetamo za prihodnost, da se bomo sedaj, v dolgih zimskih večerih pridno vadili tako da bomo mogli v bodoče gori navedene v polno njihovo zadovoljnost postreči. Načelnik: Ivan Peršič.

Dopolnilna volitev.

Dopolnilna volitev se bo vršila dne 19. decembra t. l.

Volilni imeniki za dopolnilno volitev so razgrnjeni 14 dni na upogled.

Opozarjamo naše pristaše, da pregledajo volilne imenike. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Koliko je naših volilcev, ki zadnjič niso bili upisani! Naj se pobrigajo, da pridejo sedaj v volilni imenik!

Prišlo je domov dosti volilcev, ki ob prvih volitvah niso bili doma. Naj nemudoma poskrbijo, da pridejo v volilni imenik, če niso upisani.

Reklamacijsko postopanje se mora vršiti popolno. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Naprednjaki! Pripravimo se za volitev vsi do zadnjega. Dopolnilna volitev je velike važnosti.

Domače vesti.

V boj za naše šolstvo! — Lahji, na čelu jim laška učiteljska zveza, vprizarja jo zopet veliko gonjo proti našim zahtevam na polju ljudskega in srednjega šolstva. Strašno kričijo, ker zahtevamo slovenske vsoprednice na vseh c. kr. srednjih šolah Primorja ter ker se borimo za ljudsko šolo med tujci. — V Trstu so izdali proglas, v katerem vpijejo, da je laštvo zopet v nevarnosti. Ali pametnemu človeku ne gre v glavo, zakaj bi bilo laštvo v nevarnosti, če se potegujejo Slovani v Primorju za ljudske in srednje šole, katere jim pritičejo, katerih pa še vedno nimajo, nemalo vsled laške gonje proti našim šolskim zahtevam. V nedeljo hočejo v Trstu protestirati proti našim zahtevam — ali oglasijo se tudi tržaški Slovenci. Skupno s Tržačani se oglašimo tudi mi. Sveta dolžnost nas kliče na shod v Trgovski Dom. Kje pa trpimo Slovenci največ, če ne v Gorici, gledé šolstva? Ljudsko šolo imamo Podturnom, na periferiji mesta, srednje šole pa so nemške. Ali bomo vedno trpeli, da bomo imeli ljudsko šolo Podturnom, srednje šole pa nemške? Pač skrajni čas, da se nam da, kar nam gre: slovenske ljudske šole in slovenske srednje šole!

Šola je naša bodočnost! To dobro vedo tudi naši drugorodni sovražniki; zato tako kričijo nad nas. Ali mi jih zavračamo: Vi se nimate nič utikati v naše šolske zahteve. Naše zahteve so kulturne zahteve. Mi hočemo skrbeti za svoje, skrbite i Vi za svoje!

Šola je naša bodočnost! Zato moramo v boj, na krov za bodočnost. Stariši, rojaki, meščani, okoličani, v nedeljo na shod, da se zavzamemo z ognjevito besedo za naše šolske potrebe!

Znana tržaška rodoljubka, gospa Ponikvarjeva, je slavila v nedeljo 25 letnico svojega narodnega delovanja. Priredili so njej na čast v Nar. domu predstavo Šubertove drame »Žetev«, v kateri je jubilatinja tudi sama nastopila. Gledališče je bilo polno. Po predstavi je bil v restavraciji »Balkan« sestanek. Došlo je obilo

brzjavnihih čestitk; govorila sta prvostnik C. in M. družbe Senekovič ter gospa Govekarjeva iz Ljubljane. Vsa čast in zahvala požrtovalni narodni ženi! Dal nam Bog obilo takih žena!

Koncerta, ki jih priredi »Pevsko in glasbeno društvo« s sodelovanjem gg. Ondrička in Famera, obsegata take točke, da morajo vzbujati zanimanje v vsakem, ki ima vsaj malo čuta za glasbo. »Pevsko in gl. društvo« je zvesto na logi, proizvajati najboljša dela domače in druge slovanske literature ter s tem širiti smisel in zanimanje za lepoto in pomen umetne glasbe, in je doseglo na tem polju lepé vspehe. Naloga ni bila ravno lahka; kajti goriški Slovenci niso imeli do ustanovitve tega društva prilike, seznanjati se z višjo glasbo ter jo razumeti. Da, bilo je polno takih, ki so smatrali to misel za nepotrebno. Ali »P. in gl. društvo« se ni oziralo na take glasove in je vršilo svojo nalogo naprej v svesti si, da je ravno umetnost ono sredstvo, s katerim je najbolj mogoče povzdigniti narod do višje kulturne stopinje. Saj čim višje stoji kak narod, tem več se interesira za umetnost. Z zadovoljstvom gleda torej »P. in gl. društvo« na napredek, ki se je dosegel v teh par letih, in lahko konstatira, da se širi zanimanje za ta idealen smoter našega društva. Zato upamo, da bo udeležba od strani občinstva še večja nego doslej.

Gg. pevkam in pevcem »Pevskega in glasbenega društva« se naznanja, da je udeležba vsake vaje neobhodno potrebna, ker mora tudi zbor poleg velikih umetnikov izvršiti gotovo, dostojno in lepo svojo nalogo.

Odprava hrvaščine iz cerkve v Istri. — Glasilo tržaške škofije »Curia episcopalis« prinaša vest, da se ima nemudoma odpraviti iz hrvatskih cerkev v Istri zadnje sledi pravice, ki jih je tam užival ta jezik. Vse cerkve v tej škofiji je smatrati za latinske. Epistola in evangelij se pojeta ponekje hrvatski, ali odslej se mora peti najprej latinsko da počasi izgine hrvatsko besedilo. Kjer je pel duhovnik vse, kar je za petje, hrvatsko, izgine vse hrvatsko petje, cerkev bo čisto latinska. Le v latinski je zveličanje!?

Kaj pravi k tej gonji višji pastir, goriški nadškof?

Cestni odbor ajdovskega okraja je razpoložil te dni sledeči proračun za leto 1910. — Dohodki: 1. Prebitek K — Strojki: 1. Dozdevni zastanek K 150'— 2. Plače cestarjem 1880'—, 3. Stroški in zamude odbornikom 800'—, 4. Tajništvo denarništvo in najem sobe 500'—, 5. Gruščanje cest 3850'— 6. Nenačrt. stroški 300'—, 7. Stroški cestnih pomag. 250'—, 8. Novo predelati škarpo nad Vel. Žabljem 200'—, 9. Na nove predelati most v Vel. Žabljah 2000'—, 10. Obresti od 4000 K posojilnici Selo 220'—, 11. Železničnemu vodstvu v Trst obrok 1000'—, 12. Poprava vseh cest po pregledu odbora 1145'—, 13. Razni stroški 500'—, Skupaj 11.665'—(1)

Sklene se, da se pokrpi na vse zdravne davke celega okraja enako in sicer na K 57.942 po 20% po prevdanku bi se moralo pokriti na vse zdravne davke s K 11.665, toraj se pokaže nepokritje K 77, katere se bode prigospodarilo.

Ta proračun odbor enoglasno potrdi v odborovi seji v Potočah dne 9./11. 09. Malovše 10. novembra 1909. predsednik: S. Cigoj l. r., odbornika: Gruntar l. r. Furlan l. r.

Tako torej: Slav. cestni odbor za ajdovski okraj mora res znati modro gospodariti; kajti pri tako skromnem gospodarstvu prigospodariti celih K 77 nepokritja, K 1130'— (!) razlike pri sumiranju stroškov, celo vrsto nepokritih tirjatev prejšnjih let, baje nad 1000 kron zastankov pri bolniški blagajni itd., ni nikaka šala. Tako gospodariti umejo le klerikalni vzori ala Vidmar, Cigoj i. dr. ki jih »muštra« — veliki užitinar! — Srečni davkoplačevalci! —

Samo Slovencev ne! — Tržič ima pred seboj brez dvoma lepo bodočnost; ugodnost njegove lege ob morju se vedno bolj upošteva. Poln je že raznih tvornic, ladjedelnica je tam, sedaj hočejo premestiti v Tržič tudi Lloydov arzenal. Napravi se obrežna ce. iz Trsta v Tržič, po njej bo tekla električna železnica. Ker je priobčila »Ed.« par lepih člankov o tej cesti in njeni važnosti ter je člankar pozival

Slovenec k podjetnosti, da se okoristi z dano prilikom, se je oglašila hitro »L'Eco«, ki kliče: Pozor na Tržič. Zalteva, da naj se pazi, da bi se Slovenci ne začeli nase- ljevati v Tržiču, češ, da bi bilo to v škodo laštvu Tržiča. Najprvo povemo »L'Eco«, da Tržič nima tako čisto laške zgodovine za seboj, marveč je bil vedno prav dosti odvisen od Slovencev; tudi ni res, da je v celoti občin je par Slovencev; saj so slo- venski volilci pred par leti še preglavico- delali Lahom pri občinskih volitvah. Ka- ko je takrat kričal neki podrejeni c. kr. uradniček. — Mi smo tega mnenja, da so poklicani v prvi vrsti okoristiti se z no- vim razmerami ob novi obrežni cesti in v Tržiču domačini. Ti pa so Slovenci in Lah. Ali Lah so že tako neumni in tako navzeti sovraštva do Slovencev, da bi rajši videli ob Adriji Nemca, kako se šo- piri, samo Slovenec ne sme tje dol! In vendar je Slovenec tam na svoji lastni zemlji. Nova cesta pojde po slo- venski zemlji. Z napravami na tej, za katere se bo štel tudi sloveski denar, bi se smeli okoristiti po mnenju fanatičnih Lahov in Lah in pa Nemci, (proti tem nimajo nikdar ugovora), samo Slovenci ne!

Ali prav radi tega pozivljamo tudi mi Slovence, naj imajo pred očmi to, da je ugodna prilika ob novi obrežni cesti za podjetne ljudi. Dosti kruha čaka ob naši Adriji. Če ga ne bodo znali pridobiti si do- mačini, se naselijo med nami pa tujci, ka- terim se bo dobro godilo ob krasnem ja- drarjem bregu, ker bodo gospodarji, na- ši ljudje pa njihovi hlapci. — Tujci res že obračajo vso pozornost razvitku Tržiča in življenju, ki nastane radi nove obrežne ceste ob Adriji.

Zopet užitnina. — Sedaj laže »Gori- ca«, da hočejo »Sočini« špekulantje, naj vlada odda zopet pobiranje užitnine v za- kup, češ, da zakon to zahteva. — Nikdo ni rekel, da hoče, naj vlada odda po- biranje užitnine v zakup, ali res je, da je zakon tu, po katerem je vlada siljena raz- pisati zakup, ko se prepriča, koliko nese užitnina ter dobi zase ugodno poprečni- co. Da je tak zakon tu, tega »Gorica« ven- dar ne bo tajila! Saj je »Gorica« že sama popraševala, kaj da bo, ko pride do raz- pisa zakupa? — Kranjski deželni odbor ni hotel sprejeti vladne ponudbe v celem obsegu, marveč je rajši prepustil zakup tudi privatnikom. Zakaj pač? Najbrže za- to, ker ni kazalo dobička. Ali ne? — Kle- rikanci kričijo toliko o dobičkih; in sicer pravijo: država, dežela in občine imajo dobiček. Uvaževati moremo mi od teh dobičkov le dobiček občin; kar pobasa dr- žava, od tega nimamo nič; kar pobaše de- žela, požre Lah. Čemu torej toliko sle- parjenja po »Gorici«, ko vidimo jasno vsi, kako je v resnici z užitnino. Drugo go- spodarstvo v deželno hišo, potem bi tudi mi lahko rekli, da vpoštevamo dobiček, katerega ima dežela, z onim vred, katere- ga imajo občine. — V ostalem pa: naj odpravi vsegamogočna »Gorica« oni za- kon ali pa naj prisili vlado, da ga prezre ter ostane še zanaprej pobiranje v rokah finančnega erarja! — Da imajo ob- čine lep dobiček, to je prav, s tem smo vsi zadovoljni. Velika je pa nesramnost bahačev v krogu »Gorice«, da klepečejo dan na dan o zaslugah, katerih nimajo.

Nova družba. — V Gorici se je usta- novila družba, ki se bo bavila z čiščenjem podov. — Sedež je v Gledališki ulici št. 8.

Nekateri nunci v naši deželi vlačijo ljubljanskega škofa radi tistih svinjskih bukvic v pridige. Na Vipavskem si je iz- mislil neki nunc, da govori »liberalci«, da ustrelijo ljubljanskega škofa radi one brošure. Ustrelijo ga sicer ne, ampak zgo- diti se zna, da ga pošljejo v kak samostan, kjer bo v miru počival!

K ognjišču se je približala 5 letna hčerka družine Brešanove v ulici proti Soči, ko trenutno matere ni bilo v hiši; užgala se je deklici obleka in deklica je bila na mah polna ran. Mati jo je odnesla v bolnišnico, kjer je vsled opeklin kmalu na to umrla.

Vojaški orkester bode sviral prihod- njo nedeljo v Trg. Domu pri plesni vaji Gor. slov. mladine. Začetek ob 4. uri. Vstopnina običajna. Za obilno vdeležbo se priporoča. Odbor.

Tobakarna Hovansky se je preselila z Goriškega v novo ulico Silvio Pellico, ki pelje na Gorišek. Tamkaj so na pro- daj naši listi: »Soča« in »Primorec«. Pri- poročamo.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Prva kmečka gospodarska zadruga v Selu. — V Selu na Vipavskem se je usta- novila 7. febr. t. l. taka zadruga. Zadruga klet je uzorna, med prvimi na Srednjev- pavskem ter odgovarja vsem potrebam. V zadrugi kleti je nad 800 hl pristnega vina, več tisoč hl pa med zadrugniki v po- sameznih kletih. — Krčmarjem in drugim odjemalcem iz Štajerske in Koroške od prejšnjih let so še gotovo v spominu do- bra in okusna vina v Selu na Vipavskem. Tik Sela je železniška postaja. Kapljica je izborna. Zadruga je poskrbela, da zamore vsreči vsem bodisi z mehkim ali tujim vinom po novem sistemu tako da se ni bati konkurence. Kdor še ni okusil naših vin, naj pohiti v Selo!

Obrt v državnem proračunu za leto 1910. Državno pospeševanje obrti in obrt- no šolstvo je kako znano podvrženo mi- nisterstvu za javna dela. V proračunu te- ga ministerstva nahajamo za zgornje na- mene te-le svote: državno pospeševanje obrti 705.640 K (za letos je bilo 666.580 K); nabava delovnih pripomočkov, dovo- litev posojil in podpor 560.000 K (letos 310.000 K); za podpore raznim obrtno- pospeševalnim uradom 200.000 K (kakor letos); pospeševanje obrtnega kredita 240.000 K (kakor doslej); drugi obrtno- pospeševalni nameni 174.000 K (letos 138.000K). Tako naraste zahtevek za »obr- tno pospeševanje« v prihodnjem letu na 1 milj. 879.640 K napram 1 milj. 554.580 K letos. Obrtno šolstvo zahteva skupno 16 milj. 927.790 K (nasproti 17 milj. 869.917 K letos). Od tega odpade na državne obrtne šole 12 milj. 238.840 K.

Raba rodbinskih imen v obrti. — Mnogokrat se zgodi, da se kaka ženska, ki ima kako obrt ali trgovino, omoži, a vkljub temu pa vodi svojo obrt ali trgo- vino pod svojim prejšnjim rodbinskim ime- nom. Zato je izdalo zdaj trgovinsko mi- nisterstvo odlok, v katerem se v smislu § 92. splošnega državlanskega zakonika izreka, da je ta praksa protipostavna in da ni nobena omožena imejteljica take obrti ali trgovine upravičena, se poslu- ževati kakega drugega imena, odn. pri- imka kakor onega, ki ga je dobila po možu. Iz praktičnih vzrokov trpijo pač še ob- lasti prakso, da se sme poleg tega imena še pridjati »rojena N. N.«

Politični pregled.

V državnem zboru so včeraj sprejeli češki radikalci člane vlade z malo laska- vimi klici. Zbornica je pričela razpravo glede predlogov v varstvo manjšin. Vlada je predložila 6 mesečni provizorični pro- račun, rekrutni kontingent in krošnjarske predloge. Govoril je dr. Kramar, rekoč med drugim, da zveza z Nemčijo naj se uredi tako, da jo bo mogoče prenašati slovanski večini; upa še vedno, da slo- vanski narodi Avstrije pridejo do svojih pravic. Edin politički čin, ki ga more sto- riti Binerth, je ta, da se umakne. Pergelt je govoril o jezikovnem zakonu.

Radi Lloydovega arzenala je interpe- liral državni poslanec dr. Rybar v poslan- ski zbornici včeraj, da se ga namreč ne sme premestiti iz Trsta v Tržič.

Za žrtve železniške nesreče. — Po- slanec Ivan Hribar je vložil ostro interpe- lacijo na železniškega ministra Wrbo radi devetorice ponesrečenih hrvatskih delav- cev na železniški progi pri Sv. Hipolitu, ter zahteval, da minister poskrbi, da bo v bodoče skrbela za žene in otroke pone- srečencev železniška uprava.

Kaj je

Najbolj preizkušeno in od prvih avtoritet ter tisočev praktičnih zdrav- nikov tuzemstva in ino- zemstva priporočeno ži- vilo za zdrave in na želo- den bolne otroke in odrasle; ima veliko vrednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno.

Razne vesti.

Lloydov arzenal v Trstu. — Danes ima N. D. O. v Trstu velik shod, na ka- terem se bo razpravljalo o vprašanju Lloydovega arzenala. Vlada hoče kupiti prostor, kjer je sedaj Lloydov arzenal, da ga porabi za novo trgovinsko luko pri Sv. Andreju. V arzenalu je na tisoče delavcev,

arzenal naj bi se premestil v Tržič. Proti temu je tržaški magistrat, trgovska zbor- nica in tudi delavci se oglasijo proti pre- mestitvi.

Postajo za torpedovke napravi baje v Umagu v Istri naša mornarica.

Drzen vlom. — Draguljarju Sidonu, v Margaretnerci na Dunaju je bilo ukrade- nih biserov in draguljev v vrednosti K 60.000. Nad trgovino stanuje neka gospa, ki oddaja sobe. Eno tako sobo je vzel ne- poznan gospod, napravil po noči luknjo v pod, splezal po vrvi v trgovino, odnesel bisere in izginil brez sledu. Luknjo je za- kril s preprogo, v trgovini je bil pa od- prl dežnik, kamor je padalo kamenje, da se ni kdo vsled šuma vzbudil.

Kemik-morilec. — V Lüttichu so do- bili nekega starega moža mrtvega. Najprej se je mislilo, da ga je zadela kap, kmalu so pa prišli na to, da je umrl vsled tega, ker so vplivali delj časa radijevi žarki nanj. Neki kemik, ki je stanoval v bližini, je izginil. Ta je osvetljeval moža toliko časa z imenovanimi žarki, da je umrl. Vz- rok tega čudnega umora je neznan.

22 otrok neke javne šole v New-Jor- ku je umrlo, ker je zaužilo pokvarjeno mleko.

Tajinstvene kroglice za častnike ge- neralnega štaba na Dunaju. — Pred par dnevi je dobilo več čunajskih stotnikov generalnega štaba po pošti škatljice, v katerih so bile neke vrste kroglice. Po- šiljatkam so bila pridjana hektografirana pisma, ki so imela zgoraj naslov: Charles Francis, Dunaj 6/I, poštni predal. V teh pismih je bilo rečeno, da se gre za novo sredstvo, ki ojačuje živce. To sredstvo da je preizkušeno od prvih kapacitet in bi imelo služiti v prvi vrsti nekemu po- sebnemu namenu.

Od prejemnikov je bil samo stotnik Mader toliko nepreviden, da je poskušal upliv teh tajinstvenih kroglic. Mož je pla- čal svojo radovednost z življenjem. Par sekund po zavžitju kroglic je bil mrtev.

Dognalo se je dosedaj, da je dobilo bilo omenjene pošiljatve deset stotnikov generalnega štaba, ki so postali pred tremi tedni stotniki. Govori se pa, da je dobilo pošiljatve okoli 40 častnikov generalnega štaba, a uradno je dosedaj dognano — ka- kor že gori rečeno — deset slučajev. Po- licijska, sodna in vojaška oblast deluje z vsemi silami, da bi prišli na sled storilec.

V zaboju potoval. — Na postaji Pie- trasanta v Italiji so razkladali iz vlaka to- vore in dobili v nekem zaboju človeka. Torrisi po imenu, ki je hotel po ceni po- toovati iz Neapelja v Milan. Revež ni po- mislil, koliko časa rabijo zaboji in tako so ga dobili po 12 dneh vsega izmučenega v zaboju.

Četr milijona južnoamerikanskih ka- toličanov je vložilo na papeža vlogo, v ka- teri žele, da bi papež postavil Kristofa Kolumba med svetnike. Podpisi teh amer. katolikov zavzemajo prostor 1 km dolg. Svoj čas so zahtevali tudi Francozi, naj papež napravi devico Orleansko za svet- nico in Poljaki so isto prosili za Stani- slava Kostko, in vsi so bili uslišani, zato se sklepa, da ugodni papež tudi želji južno- amerikanskih katolikov in jim da sv. Ko- lumba.

Gledališni ravnotej — vlomilec. — V Mannheimu so zaprli ravnatelja novega operetnega gledališča Marxa, ker je vlo- mil v gledališčno pisarno in jo okradel.

10.000 ur že stražijo angleške sufra- gretke (borilke za žensko volilno pravico) vhod k parlamentu, da lahko vedno in ob vsaki uri poprašajo ministre, kako stoji njihova zadeva. Nekaj uspeha so že do- segle. Ministri se ne poslužujejo več za straženega vhoda. Pri tem uspehu pa tudi ostane — menda!

Konferenca jugoslovanske socijalne demokracije v Ljubljani. — V nedeljo do- poldne se je pričelo dvodnevno zborova- nje jugoslovanskih socijalnodemokratič- nih organizacij v Ljubljani. Zastopani so bili poleg Slovencev Srbi in Hrvati Tu- rovič, Rauscher, Salamunovič, Jakšič, De- metrovič in Bukšeg, dalje kot gostje Nem- ca dr. Adler in dr. Renner, Čeha dr. Šme- ral in Bruha in Italjan Scabar. V nedeljo dopoldne se je vršil v veliki dvorani Me- stnega doma dobro obiskan manifestaci- jski shod. Govorili so E. Kristan, dr. Ad- ler, Srb (iz kraljevine) Turovič, Italjan Scabar, Čeh Bruha, za Bosence in Herce- govince Jakšič, dalje dr. Renner, Bukšeg,

dr. Šmeral in Demetrovič. Vsi so se do- tikali jugoslovanskega vprašanja. Končno je rekel E. Kristan, da soc. demokracija sama vzame v roke jugoslovansko vpra- šanje.

Denar in plemstvo. — V New-Yorku se je poročila bogata hči tobačnega mag- nata Henninga, Susana, s francoskim ba- ronom Antoine de Charette, ki je direktni potomec kralja Karla X., ki je pokopan na Kostanjevici pri Gorici. Pred leti se je boril ženin na strani Burov. — Na ta na- čin si opomorejo evropski aristokrati z amerikanskimi milijoni, amerikske bo- gate neveste pa dobe visokodoneče pri- imke in naslove. Tudi kupčija!

Prvi ženski odvetnik na Ruskem. — Pri okrajni sodniji v Petrogradu je nasto- pila ženska odvetnica, proti temu je pro- testiral državni pravdnik, sodišče je za- vrnilo njegov protest, na kar se je pravd- nik odstranil, tako da se razprava ni mo- gla vršiti.

Dragocena luč ukradena. — V Smyr- ni (Mala Azija) je bila ukradena iz staro- davnega samostana plesočih dervišev pri Eski Schehir-ju več stolet stara, z biseri posuta luč v vrednosti dveh milijonov frankov. Storilci so neznani. Pred naku- pom se svari.

Alero Steinhell v Parizu je izrabil mladoturški pesnik, napravil iz nje tride- jansko dramo, katera se bo igrala v krat- kem času v gledališču Petit Champs v Ca- rigradu.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

Književnost.

Nov srbsko-nemški in nemško-srbski slovar. — V znani založbi H. Hartleben na Dunaju, ki zdaja renomirano »Biblio- thek der Sprachenkunde« sta izšla kot del te knjižnice dve knjigi, obsegajoči nem- ško-srbski in srbsko-nemški slovar. Se- stavil je ta slovar Pavel Jovanovič. Vsa- ka teh dveh knjig obsega 12 tiskanih pol in velja trdno in čedno vezana le 2 K 20 h, s pošto 20 h več. Dasi je za slovansko delo obseg skromen, je vendar v tej zbiri- ki navedenih 18.000 besed.

Knjiga je prirejena za praktične po- trebe, zadostuje za čitanje navadnih knjig in časnikov. Prav je, da je zaznamovan naglas. Na koncu so navedena osebna in geografska imena.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas ob etnejši se računa za vsako besedo 3 vin. **Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

V Podgori za Grojno se odda v najem ali proda tretja hiša na desno ob cesti. Hiša obsega 6 prostorov, vodo na dvorišču, vrt obsegajoč približno 400 metrov nasajen z trtami in en kos obdelane zemlje (približno 1200 metrov). — Za pojasnila naj se obrne do gospe Leban nasproti ljudskega vrta v Gorici.

Julij. — Si li že na vse pozabil? Spomni kje so? — Pridi v nedeljo k ples- nim vajam v Trg. dom. — Lina.

Lepo opremljena soba s prostim vhomom se odda v najem takoj. — Poizve se v našem upravnistvu.

Manufakturist,

zmožen italijanščine v govoru in pisavi, vojaščine prost, dobi stalno službo pri ljubljanski veletrgovini.

Ponudbe v Ljubljano, poštni predal št. 46.

Povedal Ti je včeraj vsak,
kje čevlji žuli Te hudo;
a danes vsak molči, ker ve,
da nosiš čevlje Ti.

OHO

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Dr. Ruggero Kürner,

kirurški zdravnik, bivši asistent na
c. kr. kliniki ginekologije in ostrihke
v Gradcu.

Specialist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.—11. predpoldne in od
3.—4. popoldne.

Tekališče Frana Josipa št. 6.

Ugodna prilika!

Na prometnem kraju v Krminu
se prodaja
v dobrem stanu ohranjena
hiša.

V isti se nahaja sedaj dobrodoča gostilna.
Hiša obsega 3 kabinje, 10 sob, dvorišče,
izvrstno klet in 1/2 njive zemljišča.
Pojasniti daje g. Janko Garvas, nadučitelj
Ciril-Metodove šole.

udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno posrežbo

po jako zmernih cenah.

Prva goriška družba za čiščenje podov

Gledališka ulica 8 — GORICA — Gledališka ulica 8.

Zagotavlja najdovršenejšo izvršitev čiščenja kakorš regakoli poda.

Cene nizke.

Zaloga potrebščin za vezenje.

NA DROBNO.

NA DEBELO.

Švicarsko vezenje za perilo

Edvard Velicogna

TRST, Piazza della Bersa 11 9.
v pritličju in v I. nadstropju.

Telefon št. 248.

Velika izbira raznovrstne svile, volne, platna, bombaža, svilenega in bombažastega
blaga, tkanin, kanevasa in etamina za vezenje itd. itd.

Na zahtevo se pošljejo vzorci.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom
na premenjena in dne 21. decembra 1906. v zadrugi register vpisan: pravila, pri
skupni seji dne 30. decembra 1906. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi
tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine
1/4% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih čestuje po 4 1/2%
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Doleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorje«.

Nova pravila so se razposlala vsi članom; če jih pa po pomoti ni kdo do-
bil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi,
tako zvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm,
König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d.
kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna
pojasnila in potrebni pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar,

Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani
nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Bačelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče birberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne
knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi.

Toplo priporočamo edino slovensko
kavarno Central v Gorici, kjer je največja
izbira časnikov in pristnih pijač.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,

dvonadstropna, z 8 sobami, pri-
pravna za vsako obrt

se odda v najem takoj ali pa
proda prav po ceni.

Natančen naslov povz. upravništvo

„Soča“.

Gospodom go-
stilničarjem in
drugim
se uljudno na-
znanja, da je
izšel nov slo-
venski cenik
gramofonov in
plošč, dvokoles, šivalnih strojev itd. s čudo-
vito nizkimi cenami pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Tam je velika zaloga vsa-
kovrstnih gramofonov od
K 15 — K 1000 kakor
tudi različnih dvokoles, šivalnih strojev. —
Zustopnik kmetijskih strojev, orkestrirajonov itd.
mehanična delavnica. — Prodaja tudi na me-
sečne obroke. — Ceniki franko.

Novost!

Ravnokar je izšla nova knjiga

„KAKO PIŠEJO ŽENSKE“.

Spisal MARCEL PRÉVOST.

Cena elegantno vezani knjigi je kron 4.—. S poštnino 20 vinarjev več. — Vsebina je jako mična.

Naroča se v „Goriški tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

Novost!